

de ma conscience küldöm Balatchano levelét, melyet ma 29.-én vett Strzeleccki,¹⁰² s melyi tehát hihetőleg tegnapiról költ. Nem küldhetem máshova, csak Turinba, mivel nem tudom hol vagy. Dicsőséges utat tettél, látom mindenből s lelkem mélyéből szerencsétletlek, mindnyájunkkal együtt, tégedet. Perczellel már találkoztam, most igen csöndes, de én vele csak általánosságokban beszéltem. Irányinál történt a találkozás, azolta már volt is nállam, mindenkivel ki akarna ő most békülni. Meddig tart? Szeretettel, nagyrabecsüléssel, hű barátod

LASZLÓ

Sóvárgunk utánad mindnyájan.

63.

Milano, 1859 július 2.

CZETZ TÁBORNOK KOSSUTHNAK CAVOURRAL FOLYTATOTT
TÁRGYALÁSÁRÓL.

O. L., N. M. Kossuth-ir.

Tisztelt Kormányzó Úr!

Eljöttem Turinból ide, hogy Kormányzó Úrnak szóval jelentsem gróf Cavourral utolsó beszélgetésemet. Nem lehetvén szerencsés Kormányzó Úrral találkozhatni, sietek azt pontonként leírni — bocsánatot kérve a rögtönzött fogalmazásért.

1. Vetter altábornagy urat illetőleg, nagyon is kikérdezett felele 's főleg a felől, mit akar ő a táborban művelni? — mire én a kellő felvilágosításokat megadtam. A minister elnök aztán mondá nekem, hogy Vetter számára a levél már meglesz és elhozhatom magamhoz át küldés végett.

2. Bratiano urnak tegnapelőtt nyíltan kimondta gróf Cavour, hogy ha ő és pártja az erdélyi kérdést csak megpendíténék is, ő, a ministerelnök, az oláh dolgokról többé mit se akar hallani. E nyilatkozat következtében Bratiano még azon este elindult Párisba, tehát a főhadiszállásra, a Császárhoz nem megyen.

E tárgyra nézve még jelenthetem Kormányzó úrnak, hogy Balachano urat visszatartóztattam máig — és hogy ma este megy Génuaiba, Kormányzó Urat ott bevárando.

3. A pénzre (illetőleg a papírpénz nyomdáránézve) mondá a Minister, hogy a Császár eddig is adott és ezután is annyit adni hajlandó, a mennyi szükséges.

4. A légióra nézve:

a.) a Császár maga is kívánván, hogy magyar öltözetet viseljen, ebbe gr. Cavour tökéletesen bele egyezik, 's evégett a légió főparancsnokának (illetőleg Klapka tábornoknak) már felhatalmazást is adott.

¹⁰² Strzeleccki József, aki a romániai fegyverszállítás lebonyolításával volt megbízva.

b.) nem lehetvén, hogy a Ministerium, főleg a hadügy, egy comitéval álljon levelezésben

c.) az organisatióra nézve Kormányzó Úr nézeteit az által képzelettel már elfogadottaknak, hogy a légió parancsnokság által elterjesztett organisationalis tervet, mely természetesen a magyar, helybe hagyta.

d.) a légió használatát illetőleg, hogy ő nem hiszi, hogy a nagy hadsereg jobb szárnyán működhessen — tekintve a Pápai Stásusok neutralitását; továbbá hogy Mantova és az Alsó Pón csak hideglélésnek s más minden betegségnek volnának kitéve 's végre, hogy a legiónak inkább az Olasz Hadsereghez kellene tartozni, — a Császár ezt nem vállalhatná magára, stb.

e.) hogy béke esetében a szövetséges hadsereg elég coercitif eszközökkel bír az emberek sorsát biztosítani; hogy tehát a légió: a háború folytatattván a szövetségesekkel megy Magyarországba; hogy béke esetében a fennebbi áll;

hogy a legrosszabb esetben velünk maradnak, mondá a gróf.

f.) hogy eskü nem kívántatik — csak engagement irandnak alá, mellyben Victor Emanuel neve nem is lesz említve, és hol csak engedelmességet ígérnek a haditörvényeknek.

g.) hogy a dépôt rövid idő alatt Alexandriába téteti át 's az első zászlóalj legközelebb Pizighetoneba küldetik.

Végre:

5.) A muszka követ panaszt emelvén, hogy lengyelek is vannak Acquiban, én megáltam s irtam Ihász ezredesnek, hogy adna be egy nemzetiségi lajstromot, mit hétfőn be fogok nyújtani; és/

6.) a mi legfontosabb — úgy vettem észre a gróf beszédjéből, hogy débarquementről jelenleg nem is lehet gondolkozni.

Magamat Kormányzó Úr kegyeibe ajánlva, stb.

CZETZ tk.

64

Genf, 1859 július 2.

MEDNYÁNSZKY SÁNDOR EGY Klapka mellett TARTÓZKODÓ BARÁTJÁNAK HIREKET KÉRVE.

O. L., N. M. 1848—49-es ír. Fasc, 1358,

Kedves Barátom,

Nemde váratlan reád nézve itteni tartózkodásom híre? Igen, én itt vagyok nőmmel, ki mindaddig akar itt maradni velem, míg a Tábornok el nem hivand Genuába vagy is inkább a ki induló sereghez. Hát nálatok hogy fejlődnek hazánk eseményei? Mi az eredménye Kossuth találkozásának a Császárral? Lesz-e belőlünk prédikációs halott? és mikor? Ha valamelly érdekes tények tudomásodra jönnének, légy szives s közöld azokat velem a Grófnő adresse alatt.

Kérlek, barátom, mind addig míg vissza nem jövök, viseld gond-